

Forslag til planprogram

Kommuneplanens arealdel

Salangen kommune

Innholdsfortegnelse

1. Hva er kommuneplan og hva er planprogram	3
1.1. Kommuneplan.....	3
1.2. Planprogram	3
2. Bakgrunn og formål med planarbeidet	3
2.1. Bakgrunn	3
2.2. Formål	3
3. Rammer for planarbeidet	4
3.1. FN´s bærekraftsmål som gjennomgående premiss for planarbeidet.....	4
3.2. Nasjonale forventninger.....	4
3.3. Regionale føringer	5
3.4. Lokale føringer	6
4. Sentrale tema og utredningsbehov	6
4.1. Arealbruk til boliger.....	6
4.2. Næringsarealer – industri og handel	7
4.3. Næring – areal for reiseliv.....	8
4.3.Næring – areal for landbruk.....	8
4.4. Næring – reindrift.....	8
4.5. Næring - råstoffutvinning	9
4.6. Vindkraft	9
4.7. Fritidsbebyggelse	9
4.8. Arealer til rekreasjon.....	10
4.8.1. Turløyper - omfang og områder	10
4.8.2. Strandsone langs sjø og vassdrag	10
4.9. Samferdsel og infrastruktur.....	11
5. Gjennomgang og vurdering av gjeldende reguleringsplaner (planvask).....	11
6. Arealstrategi	12
8. Konsekvensutredning og ROS-analyse	12
8.1. Konsekvenstredninger	12
8.2. Utredningstema	13
8.3. Risiko- og sårbarhetsanalyse	14
9. Medvirkning, organisering og framdrift	14
9.1. Organisering.....	14
9.2. Plan for medvirkning	15
9.3. Vurdering av arealinnspill.....	16
9.4. Bearbeiding av planforslag og politisk sluttbehandling	16
9.5. Framdrift.....	16

1. Hva er kommuneplan og hva er planprogram

1.1. Kommuneplan

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanens samfunnsdel peker ut mål og strategier for den langsiktige utviklingen i kommunen, og gir føringer for politiske satsningsområder med et tidsperspektiv på Kommuneplanens samfunnsdel for Salangen kommune ble vedtatt 11.06.2018.

Kommuneplanens arealdel bygger på mål og strategier i samfunnsdelen. Arealdelen består av planbeskrivelse, rettslig bindende plankart og planbestemmelser.

Arealplanlegging skal følge opp satsningsområdene i samfunnsdelen, men dette må gjøres innenfor nasjonale og regionale mål og retningslinjer for arealbruk. Hvordan dette er ivarettatt må fremkomme av planbeskrivelsen. Arealdelen er bindende for byggesaksbehandling og reguleringsplanlegging.

1.2. Planprogram

Planprogrammet skal fastsette rammene for planprosessen, og skal sikre forutsigbarhet for alle parter. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

Planprogrammet skal legges ut til offentlig ettersyn i minimum 6 uker, sammen med varsel om oppstart av planarbeidet Det åpnes samtidig for innspill til arealdelen.

Krav til planprogram fremgår av Pbl. § 4-1.

Merknader til planprogrammet merkes 24/691 og sendes til postmottak@salangen.kommune.no eller Salangen kommune, Postboks 77, 9350 Sjøvegan.

Arealinnspill merkes 24/699 og sendes til postmottak@salangen.kommune.no eller Salangen kommune, Postboks 77, 9350 Sjøvegan.

Frist for merknader til planprogrammet: 29.10.2024.

Frist for innspill til planarbeidet: 01.03.2025.

2. Bakgrunn og formål med planarbeidet

2.1. Bakgrunn

Gjeldende arealplan for Salangen ble vedtatt av kommunestyret i 1995, og er derved helt utdatert og med liten verdi som styringsverktøy.

Salangen kommune har ambisjoner om en god og bevisst stedsutvikling i hele kommunen. I dette ligger, mange nok og rett type boliger, tilstrekkelig med boligtomter, gode rammer for næringsutvikling, arealer som sikrer rekreasjon og fritidsaktiviteter og et attraktivt sentrum.

2.2. Formål

Formålet med utarbeidelse av kommuneplanens arealdel er å sikre langsiktig og strategisk arealdisponering i tråd med føringer i samfunnsdelen, samt gjeldende nasjonale mål og krav i PBL med forskrifter.

I og med at gjeldende arealplan fra er helt utdatert, er det å snarlig få på plass en ny plan et formål i seg selv. Det gjør at ev. større arealdisponeringer som er ressurs- og tidkrevende i forhold til utredninger, bør utsettes til revisjon av planen (3-4 år frem i tid).

3. Rammer for planarbeidet

Den formelle rammen for planarbeidet er definert i plan- og bygningsloven. I tillegg må planen hensynta andre relevante lover, regelverk og føringer.

3.1. FN's bærekraftsmål som gjennomgående premiss for planarbeidet

2030-agendaen for bærekraftig utvikling legger til grunn 17 utviklingsmål for å fremme sosial, klima- og miljømessig, og økonomisk bærekraft. Målene er verden sin felles arbeidsplan for blant annet å sikre sosial rettferdighet og helse, stoppe klimaendringene, og tap av naturmangfold.

Regjeringa har bestemt at FN's bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i de største utfordringene i vår tid, som også er gjeldende for Norge. For å løse globale utfordringer, må tiltak iverksettes lokalt.

Det er derfor viktig at bærekraftsmålene blir et gjennomgående premiss for kommuneplanens arealdel.

Bærekraftsmålene bygger på tre likeverdige dimensjoner som må sees i sammenheng, og alle er viktig for å oppnå en bærekraftig utvikling.

De tre perspektivene er:

- Økonomisk bærekraft: Dette prinsippet innebærer å sikre at økonomisk vekst og utvikling er bærekraftig over tid. Det innebærer å oppmuntre til effektiv bruk av ressurser, støtte innovasjon og teknologisk fremskritt, og sikre rettferdig fordeling av økonomiske ressurser.
- Sosial bærekraft: Dette prinsippet fokuserer på å forbedre livskvaliteten og trivselen til samfunnet som helhet. Det innebærer å fremme sosial rettferdighet, inklusjon, utdanning og helsehjelp for alle, og bekjempe fattigdom og ulikhet.
- Miljømessig bærekraft: Dette prinsippet handler om å beskytte og bevare naturressurser og økosystemer, slik at de kan opprettholde sin funksjon og støtte liv i fremtiden. Det innebærer å redusere forurensning, bevare biologisk mangfold og håndtere klimaendringer.

Selv om bærekraftsmålene som helhet skal ligge til grunn for planarbeidet er ikke alle målene like relevante for arealdelen.

3.2. Nasjonale forventninger

Regjeringen skal hvert fjerde år legge fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Det går fram av plan- og bygningsloven paragraf 3-5 og 6-1. Forventningene skal følges opp i arbeidet med planstrategier og planer i fylkeskommunene og kommunene og legges til grunn av statlige myndigheter når de deltar i planprosessene

For perioden 2023 – 2027 har regjeringen valgt ut fem overordnede perspektiver:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskapning

- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Under disse fem overordnede perspektivene har regjeringen definert sine forventninger.

I tillegg presiseres det at FNs bærekraftsmål skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Disse er nærmere omtalt i kapittel 5. Regjeringen har også fire utvalgte hovedpunkter som skal ligge til grunn for planleggingen:

- Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling
- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
- Bærekraftig areal og transportutvikling
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

Andre nasjonale føringer

I tillegg til føringene gitt i *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging* setter en rekke lover, stortingsmeldinger og statlige planretningslinjer rammer for kommunens arbeid og arealforvaltning. Innen lovverket gir særlig Plan- og bygningsloven de overordnede føringene, mens ulike sektorlover går nærmere inn på de ulike fagområdene.

Stortingsmeldinger er regjeringens forslag til Stortinget, og inneholder ofte et forslag til politikken som skal føres på ulike felt, med f.eks. et uttalt mål og en handlingsplan for å nå dette målet. De legger dermed føringer for arbeidet også i kommunene. Flere av stortingsmeldingene legger føringer for arealplanarbeidet, og vil dermed ligge til grunn for revideringen av kommuneplanens arealdel.

Statlige planretningslinjer konkretiserer nasjonalt viktige temaer og gir tydelige mål og rammer som skal ligge til grunn for planleggingen. Alle disse vil være relevant i revisjonen av arealdelen, men vi vil spesielt fremheve tre retningslinjer som særlig viktige:

- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (2019)

3.3. Regionale føringer

Regional planstrategi for Troms og Finnmark fylkeskommune – «Se nord», 2020-2023, er fortsatt gjeldende for Troms fylkeskommune etter delingen. Med bakgrunn i de langsiktige målene og satsingsområdene er den like aktuell, uavhengig av fylkeskommunens sammensetting.

Planen har mål og strategier for en langsiktig utvikling som legger føringer for prioritert innsats. Følgende tema er vektlagt:

- ✓ Vår regions muligheter skal sees og utvikles fra nord, med basis i regionens fortrinn, mangfold, vårt nærings- og arbeidsliv, innovasjon, infrastruktur og bærekraft.
- ✓ Troms og Finnmark skal være regionen for samarbeid, kunnskap og kompetanse. Dette skal gi grunnlag for utvikling og vekst.
- ✓ Troms og Finnmark skal være sentrum for nordområdeutviklinga og i forhold til Russland. Her under fokus på utvikling av samisk og kvensk språk, kultur og samfunnsliv.

Øvrige føringer:

- Fylkesplan for Troms 2014-2025
- Vannforvaltningsplan Troms og Finnmarkvannregion 2022-2027
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfiske Troms 2016-2027
- Regionalt næringsprogram for landbruket i Troms og Finnmark 2019-2024

- Regional transportplan for Troms 2022-2033
- Strategi for næringsutvikling i Troms 2023-2028
- Reiselivsstrategi for Troms og Finnmark 2023-2032
- Regional plan for handel og service
- Regional plan for reindrift
- Regional plan for klimaomstilling
- Regional næringsplan 2024-2028
- Regional temaplan Landbruk 2024-2028

3.4. Lokale føringer

- Kommuneplanens samfunnsdel 2018 - 2030
- Helhetlig risiko- og sårbarhets-analyse for Salangen 2016
- Helse og omsorgsplan 2020-2030
- Boligpolitisk handlingsplan 2016-2026
- Trafikksikkerhetsplan 2021-2025
- Kystsoneplan Midt- og Sør-Troms 2015

4. Sentrale tema og utredningsbehov

Kommuneplanenes samfunnsdel 2018-2030 har mål og strategier som gir føringer for rullering av kommunens arealdel. Planen har to overordnede og førende prinsipper:

- ✓ Salangen kommune skal ha et ”frisk-fokus” og mestringsperspektiv i alt vi gjør, og folkehelse er et overordna og førende prinsipp for hele planen.
- ✓ Attraktivitetsperspektivet skal være et grunnleggende prinsipp i alt vi gjør i kommunal tjenesteyting, og attraktivitet skal være et overordnet prinsipp for hele planen.

De overordnede prinsippene er implementert i de definerte hovedtema som er:

- Demografiske utfordringer
- Folkehelse og frivillig sektor
- Barn og unge
- Kommunen som samfunnsutvikler og tjenesteyter
- Miljø, energi og bærekraft
- Næringsutvikling
- Samferdsel og infrastruktur
- Bosetting og rekreasjon
- Universell utforming.

Planen ble vedtatt 11.06. 2018, men vedtatt videreført for gjeldende valgperiode, med de kommentarer og drøftelser som fremkommer i planstrategien som gjelder for inneværende valgperiode (12.09.2024). Alle temaområdene vil berøres av arealplanlegging i mer eller mindre grad, og overlapper hverandre på flere områder når det gjelder arealbruk. Inndeling i hovedtema for det videre arbeidet med arealplan defineres ut fra det man ser er naturlig. Mål og strategier i de forskjellige hovedtema vil bli hensyntatt i de enkelte hovedtema.

4.1. Arealbruk til boliger

Gjeldende samfunnsplan har i forhold til bærekraft som hovedstrategi at boligutvikling i hovedsak skal skje ved fortetting og konsentrering nærmest mulig Sjøvegan. Samtidig er man tydelig på at man også skal ha tilgjengelige regulerte tomter også utenfor sentrum, samt at det må legges til rette for spredt boligbygging med klare og forutsigbare retningslinjer for fradeling.

Føringene i Samfunnsplanen må sees i lys av at oppføring av nye boliger i kommunen er svært lav. Siden 2010 er det i snitt ført opp to boliger årlig. De tre siste årene er det ført opp henholdsvis to, en og to enheter, hvorav en er en gjenoppføring etter brann.

Pr. i dag er det totalt 152 ledige boligtomter i regulert område. Av disse er det 77 tomter på Sjøvegan, 21 tomter på Laberg og 50 tomter på Melen (Melen II). Alle disse tomtene kan betraktes som sentrumsnære, men adkomst til Laberg for myke trafikanter er ikke tilfredsstillende.

Antallet tilgjengelige tomter sett opp mot det som vurderes som fremtidig behov, tilsier at det i arealplanarbeidet er lite aktuelt med å utrede nye områder.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ Tilrettelegging for sikker adkomst for myke trafikanter til Laberg boligfelt
- ✓ Utarbeide retningslinjer for dispensasjon for boligbygging i LNFR-områdene

4.2. Næringsarealer – industri og handel

Salangsverket næringspark (del av reguleringsplan Salangsverket industriområde) er avsatt til industriformål og tyngre næringsaktivitet (entreprenørvirksomhet osv.). Området innbefatter også en kommunalt eid dypvannskai. Dybde ved middel vannstand er 9,5 m. Lengde er 78 m.

I Rotvik er det regulert et industriområde knyttet til havbruksvirksomhet og benyttes i stor grad til lakseslakteri.

Reguleringsplan Arena Elvenes er vedtatt lagt ut på høring i juli 24. Området favner om mange formål, hvor deler av det regulerte området er avsatt for næring.

Areal for handel er i all hovedsak generert til Sjøvegan. Det er gjennomført en mulighetsstudie og utarbeidet en Helhetsplan for Sjøvegan sentrum. Denne ble vedtatt i 2022. Planen er ikke utarbeidet i tråd med prosesskravene i PBL og er således ikke bindende, men er gjennomført med betydelig medvirkning. Se: [Helhetsplan Sjøvegan sentrum \(arcgis.com\)](#) Dette er et grundig arbeid som kan nyttes som grunnlag i et ev. videre arbeid med sentrumsutviklinga.

Som en første oppfølging av denne ble det gjennomført en detaljregulering av Sjøvegan sentrum sjøfront, også den vedtatt i 2022. Realisering av store deler av planen er nå i sluttfasen.

Sjøvegan sentrum tenkes i arealplan avsatt til sentrumsformål.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ Vurdere innspill for egnede areal for industri- og næringsutvikling

4.3. Næring – areal for reiseliv

Reiseliv er i samfunnsdelen fremhevet som et satsningsområde. Det er to reiselivsbedrifter som er etablert på regulert område, henholdsvis Garsnes brygge og Elvelund camping. Sistnevnte drifter også bobilcamp innenfor regulert område Sjøvegan sjøfront.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ Åpne for innspill til arealer for turistformål

4.3.Næring – areal for landbruk

Produktive landbruksareal (skog/jord) utgjør store areal av kommunen og betyr mye for landskapet, opplevelsesverdien og som næring. Den største utfordringen i forhold til opprettholdelse av kulturlandskapet er å opprettholde en aktiv landbruksdrift, med beitedyr, rydding og slått.

Antallet gårdsbruk i drift er kraftig redusert de seneste årene. I Øvre-Salangen er det fortsatt et fagmiljø med en viss bærekraft. Utenfor dette området er det til sammen 4-5 bruk, spredt som enkeltbruk rundt i kommunen.

Nedbygging av jordbruksareal er også en utfordring for fremtidig matproduksjon og dermed for samfunnet generelt. Matjorda er viktig for landets beredskap og matsikkerhet, og i tråd med FNs bærekraftsmål 2. Det er et nasjonalt mål å styrke jordvernet. I jordvernstrategien fra 2021 er det vedtatt et mål om at det innen 2025 skal omdisponeres maksimalt 3000 daa dyrka mark årlig i Norge.

Salangen kommune har i 2024 vedtatt Temaplan for Landbruket i Midt-Troms. Handlingsdelen har en 0-visjon for tap av matjord, og en skal fremme utmarksbeite og hindre tap av beiteressurser.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ Sikre viktige arealer til landbruk slik at gårdsbruk i drift kan opprettholdes og utvikles
- ✓ Ivareta jordvernet, samtidig som vi vurderer realistisk fremtidig bruk av dyrka og dyrkbar mark

4.4. Næring – reindrift

Store deler av LNFR-området i kommunen er berørt av reindrift. Det er to reinbeitedistrikt med beiterett på henholdsvis nordsiden og sørsiden av Sagfjorden og Salangselva.

I planarbeidet bør det vektlegges en god dialog og samhandling med reindriftsutøvere som berører vårt område. Dette for bl.a. å avklare viktige og mindre viktige områder for deres virksomhet og andre forhold i deres driftsmønster som påvirkes kommunens arealplanlegging. Det vil være av stor betydning at en ny arealplan skaper mest mulig forutsigbare rammer for både reindriften, landbruk, andre interesser, og for kommunen som saksbehandler.

4.5. Næring - råstoffutvinning

Områder for råstoffutvinning har ikke vært tema i kommunens planarbeid de senere årene. Kommunen har derfor ingen uttalt strategi i denne sammenheng. I arealplan fra 1995 er det forutsatt at det skal etableres et eget sektorkart hvor grusforekomster eller mindre grustak blir registrert og markert. Det er ikke gjort.

Sikker kunnskap om forekomster avgrenses i all hovedsak til det som fremkommer i NGU sine registreringer (inkl. jernmalm Storhaugen). Se: [Mineralressurser \(ngu.no\)](http://Mineralressurser.ngu.no). Størstedelen av registreringer er i viktige områder for friluftsliv, landbruk og reindrift.

I forhold til masseuttak knyttet til bygg og anlegg, så er det kun et mindre uttak for grus som er godkjent. Like over grensa til Bardu (Valør) ligger et større godkjent uttak som leverer stort sett alle fraksjoner.

Kommunenes sand, grus og pukkkforekomster er beskrevet i NGU-rapport 2000.067. I rapporten er følgende situasjon beskrevet:

Salangen kommune har små sand- og grusreserver, og mesteparten av kommunens største forekomst er nedbygd.

Det er i liten grad gjort overordna vurderinger mht. behov for nye masseuttak.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ Vurdere innspill og initiativer for mineralutvinning og masseuttak

4.6. Vindkraft

NVE har kartfestet områder i kommunen med vindressurser på et nivå som kan gi grunnlag for utbygging, tilsvarende som for mange områder i vår region. Kommunen kan avsette arealer i kommuneplanen, men det ansees som lite formålstjenlig da vurderingsgrunnlaget er for dårlig. Dessuten kan en utbygging skje gjennom en områderegulering, uavhengig av om det er avsatt områder til vindkraft i kommuneplanens arealdel eller kommunedelplan.

Det vurderes også slik at vindkraftutbygging bør drøftes på et overordnet strategisk nivå. Det kan gjøres ved revisjon av samfunnsplan.

4.7. Fritidsbebyggelse

Kommunen har en fritidsbebyggelse som i dag utgjør om lag 330 enheter fordelt langs sjø og i fjellområder/innland. Det er samlet regulert 224 tomter, hvorav 120 er bebygd. Det tilsier da at det er 104 ubebygde tomter i regulert område. Disse fordeler seg noenlunde jevnt mellom sjønære og i fjell/innland. I perioden 2010 og frem til i dag er det oppført ca. 40 fritidsboliger, dvs. knapt 3 i snitt pr. år. Kapasiteten på tilgjengelige tomter for fritidsbebyggelse er derved betydelig sett ut fra et lokalt perspektiv. Vurdering av nye områder for fritidsbebyggelse bør vurderes med dette som bakteppe. Nye initiativer bør vurderes opp mot ev. opphevelse av gamle planer som ansees som lite aktuelle i dag (se punkt vedr. planvask)

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ *Vurdere ny fritidsbebyggelse med krav til reguleringsplan, både ved sjøen og i fjell/innland.*
- ✓ *Utarbeide retningslinjer for dispensasjon for fritidsbebyggelse i LNFR-områdene*

4.8. Arealer til rekreasjon

Friluftsliv og aktivitet er viktig for trivsel og folkehelse.

Tilrettelegging for dette vil være å sikre at viktige områder og tilgangen til disse bevares. Salangen er godt tilrettelagt for sykling, gå- og løpeturer og skiturer. Det finnes et godt utbygd skogsbilveinett som gir god tilgjengelighet til rekreasjonsarealene. Merkede løyper vedlikeholdes og driftes i all hovedsak av frivillige lag og organisasjoner. Kommunens skjærgård er et attraktivt rekreasjonsområde.

4.8.1. Turløyper - omfang og områder

Vi vet at det i Salangen foregår en utstrakt trimaktivitet som ikke automatisk fanges opp av rapporter fra den organiserte idretten. Dette er egenaktivitet uten noen form for organisert aktivitet, trimgrupper og andre grupper som driver regelmessig fysisk aktivitet. Den såkalte 30-trimmen, hvor den enkelte registrerer turer via en app er svært populær og gir en god oversikt over den samlede aktiviteten.

Kommunen gjennomførte en prosess for å få etablert scooterløype. Kommunens endelige vedtak knyttet til konkret trasé ble opphevet av Statsforvalter. Videre arbeid med en slik løype er inntil videre stanset.

Salangen kommune har utarbeidet en ferdselsåreplan som planlegges fremmet for endelig politisk behandling i høst. Denne vil være sentral i arealplanarbeidet i denne sammenheng.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ *vurderes å kartfeste viktige turtraseer, både for sommer- og vinteraktiviteter, jfr. veileder fra Kultur- og kirkedepartementet av feb. 2008.*
- ✓ *Sikre områder for utfartsparkering*
- ✓ *Vurdere områder for gapahuker og dagsturhytte*

4.8.2. Strandsone langs sjø og vassdrag

Salangen har en lang og attraktiv strandsone. Strandsonen har stor verdi som friluftsområde med allmenn tilgjengelighet, som oppvekstmiljø for spesielle plante- og dyrearter og særegne landskapsmessige verdier. Strandsonen er også attraktiv for utbygging til bolig-, nærings-, og fritidsformål.

Vedtatt kystplan vil ha innvirkning på arealplanlegging også på land. Planen dekker sjøområdene i kommunen, men bruk og vern langs kysten er sett i sammenheng på begge sider av strandlinjen.

Eksisterende arealplan fra 1995 har en egen bestemmelse som fastslår et generelt byggeforbud i 100 meters beltet langs sjø, vann og vassdrag. Det er gjort noen unntak i plan som kan være relevant å se nærmere på ifm. revisjon, som følgende:

- *Der veien ligger nærmere hav enn 100 m danner veien grensen for byggeforbudet*
- *Mulighet for dispensasjon fra byggeforbudet ned til 50 m langs vann og vassdrag.*

En aktiv og bevisst forvaltning av 100-meterbeltet langs sjøen vil kunne ha stor betydning for bosetting og bolyst i en kystkommune som Salangen.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen er relevant i denne forbindelse.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ *Ta stilling til hvorvidt det skal defineres en fast byggegrense langs vassdrag på inntil 100m jfr. PBL §1-8, 5. avsn.*
- ✓ *Ta stilling til å etablere bestemmelser i kommuneplanen for størrelse og standard for fritidsboliger i strandsonen*

4.9. Samferdsel og infrastruktur

Offentlig vegnett er fordelt mellom kommunen og fylkeskommunen. Det foreligger ingen planer for nye kommunale veistrekninger eller oppgradering som vil kreve arealavsetning. Når det gjelder fylkeskommunale vegstrekninger er det kjent at FV 84 Fossbakken – Sørreisa er definert som en forsvarsviktig veg, som en av fem strekninger i Troms. FV 84 går gjennom Salangen kommune fra kommunegrense Lavangen, gjennom Sjøvegan sentrum og til kommunegrense Dyrøy. Regjeringen har satt av 600 mill. i tilskuddsmidler for oppgradering av de veistrekningene som er definert som forsvarsviktige. Det må derfor påregnes at nevnte vegstrekning vil kunne få en oppgradering de nærmeste årene. Det tilsier at kommunen må bidra til å sikre nødvendig arealavsetning. Det forventes at Fylkeskommunen kommer med nødvendige initiativ i denne sammenheng.

I arbeidet med arealdelen skal vi:

- ✓ *Bidra til å sikre eventuelt behov for arealavsetning for oppgradering av FV 84. I dette ligger også gang- og sykkelveier.*

5. Gjennomgang og vurdering av gjeldende reguleringsplaner (planvask)

Ikke alle arealer brukes som planlagt. Disse arealene kan likevel legge føringer for bruken av andre arealer, f.eks. ved at man har tilstrekkelig areal avsatt til gitte forhold, men utviklingen likevel ikke skjer der arealene er satt av. Da kan det være aktuelt å bytte ut disse arealene med andre arealer som nå vurderes som mer aktuelle for den enkelte bruken. Det kan i noen tilfeller også være aktuelt å oppheve eksisterende planer hvor man ser at tiltenkt bruk ikke vil skje, uten at man nødvendigvis erstatter dette med areal til samme formål andre steder. Oppheving eller revisjon av reguleringsplaner kan også skje på bakgrunn av alder og klimatiske forhold.

Planer er aktuelt å se nærmere på vil for eksempel være en gammel reguleringsplan for Salangsverket der planen favner over store områder hvor tiltak i forhold til formål neppe er aktuelt.

Dette vil i så fall gjøres i en parallell prosess med kommuneplanen.

6. Arealstrategi

Kommunal- og distriktsdepartementet anbefaler at kommunene lager en langsiktig og overordnet arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategien skal knytte kommuneplanens samfunnsdel og arealdel sammen, slik at arealdelen vil være bedre tilpasset kommunens behov og utfordringer. Arealstrategien bør ha et tidsperspektiv på 20-30 år, altså lenger enn kommuneplanen. Salangen kommune har ingen definert arealstrategi i samfunnsdelen, men den inneholder likevel flere elementer som er relevante for arealforvaltningen. Dette vil bli hensyntatt i planarbeidet.

I og med at det ikke legges opp til arealdisponeringer av prinsipiell art i denne sammenheng, velger man å utsette arbeidet med en arealstrategi til revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

8. Konsekvensutredning og ROS-analyse

8.1. Konsekvenstredninger

Kommuneplaner som legger til rette for framtidig utbygging skal ha en konsekvensutredning (KU), som beskriver og vurderer planens virkninger for miljø og samfunn. arealdel når:

- nye områder er avsatt til utbyggingsformål (jf. plan- og bygningsloven § 11-7) der underformål og bestemmelser åpner for utbygging.
- utbyggingsformålet endres (for eksempel fra næring til bolig eller fritidsbebyggelse, fra råstoffutvinning til næring).
- det åpnes for spredt bebyggelse i LNFR-områder.

Det er også slik at

- båndlegging etter plan- og bygningsloven § 11-8 tredje ledd d) kan være omfattet av utredningsplikt.
- endring i utfyllende bestemmelser kan medføre utredningsplikt.

Arbeidet med kommuneplanens arealdel bør ha et overordnet, langsiktig og helhetlig perspektiv. Utredningen vil være basert på fagkunnskap og faglig skjønn. Metoder for konsekvensutredninger til kommuneplanens arealdel følger av Miljødirektoratets veileder M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø. Det skal også redegjøres for samlede virkninger av arealbruksendringene. Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede virkningene av arealbruksendringer innenfor reinbeitedistriktet vurderes.

Fokus for konsekvensutredningen er å besvare spørsmål knyttet til lokalisering og arealformål.

Utredningen må få frem:

- viktige miljø- og samfunnsverdier i de foreslåtte utbyggingsområdene.
- virkningene utbyggingen kan få for disse verdiene.
- hva som kan gjøres for å avbøte negative virkninger.
- de samlede virkningene av planen eller tiltaket sett i lys av allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer eller tiltak i influensområdet.

8.2. Utredningstema

Tabell 1: Utredningstema for enkeltområder med endret arealbruk

Tema	Hva skal vurderes?	Kilder
Naturmangfold	Hvordan påvirker utbyggingen viktige plante- eller dyrearter?	Naturbase - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no) www.artsdatabanken.no/rodliste
Landskap	Hvordan er utbyggingen tilpasset landskapsområdet?	https://kilden.nibio.no
Jord- og skogbruksressurser	Hvordan vil dyrket mark, skogsområder med høy eller middels bonitet/i drift eller myrområder bli berørt av utbyggingen?	https://kilden.nibio.no
Reindriftens arealbruk	Hvordan vil trekk og flytteleier, samlingsplasser, beiteområder og kalvingsplasser bli påvirket av utbyggingen?	https://kilden.nibio.no
Mineralressurser	Hvilke konsekvenser har tiltaket for viktige mineraler og metaller?	http://ngu.no/geologiske-ressurser NADAG
Kulturminner- og miljø	Hvordan vil viktige kultur-minner og-miljø bli berørt?	Askeladden
Friluftsliv	Hvilke konsekvenser kan tiltaket få på tilgangen til viktige friluftsområder?	Ferdselsåreplan Salangen kommune 2024-2034
Vannmiljø	Hvilke konsekvenser har utbyggingen på vannkvaliteten og levevilkår for fiskeressurser i vassdrag?	https://vann-nett.no Vannforskriften Forurensingsforskriften Yggdrasil
Økosystemtjenester	Balanse i økosystemet og rettferdig fordeling	Naturavtalen Gjenbruksperspektivet
Samisk natur- og kulturgrunnlag	Hvilke konsekvenser har utbyggingen på naturgrunnlaget for samisk nærings- og kulturutøvelse?	https://kilden.nibio.no Distriktsplaner. Konsultasjon med samiske representanter
Befolknings helse og helsens fordeling i befolkningen	Hvordan påvirker utbyggingen befolkningens helse og helsefordeling i befolkninga?	Støyretningslinjene T-1442 Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging T-1520 Folkehelseoversiktoversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Salangen kommune
Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger	I hvilken grad er utbyggingen i tråd med føringene som ligger i SPRBAT?	Statlige planretningslinjer for samordna areal-, bolig- og transportplanlegging (SPRBAT).
Barn og unges oppvekstvilkår	Hvordan påvirker utbyggingen barn og unges oppvekstvilkår?	Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge
Teknisk infrastruktur	Har utbyggingsområdet tilstrekkelig tilgang til nødvendig infrastruktur, for eksempel vann, elektrisitet, veg ol.	Kommunens planer Etaters planer Andre?
Universell utforming (UU)	Hvordan kan utbyggingen ivareta hensynet til universell utforming?	Lov om universell utforming
Klima	Hvilke konsekvenser får utbyggingen for klimagassutslipp?	Arealregnskap

For å få et best mulig kunnskapsgrunnlag om næringenes arealbruk, benyttes anerkjente informasjonskilder og lokalkunnskap. Ønsker om endret arealbruk skal vurderes opp mot kommunale, regionale og nasjonale føringer og interesser. I planprosessen skal konsultasjonsplikten med samiske interesser følges opp.

8.3. Risiko- og sårbarhetsanalyse

Det stilles krav til risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), jf. PBL § 4-3, i alle planer for framtidig bebyggelse og anlegg. ROS-analysen skal gjennomføres som en del av konsekvensutredningen.

Områder med fare, risiko eller sårbarhet skal avsettes i planen som hensynssoner, og i bestemmelsene skal det gis føringer for hvordan disse områdene skal håndteres videre i planlegging.

Resultatene fra ROS-analysen skal ses i sammenheng med konsekvensutredningen og eventuelt andre faglige utredninger.

Områder med fare, risiko eller sårbarhet skal avmerkes i planen som hensynsone, jf. pbl §§ 11-8. Det skal være bestemmelser i planen om utbygging i sonene, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap av liv og ressurser.

Resultatene av ROS-analysen innarbeides i planbeskrivelsen og i konsekvensutredningen. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformålet.

Risiko og sårbarhet i forhold til forventede klimaendringer vurderes og det legges til et klimapåslag.

Tabell 2: ROS-tema - samfunnssikkerhet

Hendelse	Database/kilder
Skred	NVE Aktsomhetskart for snøskred NVE Aktsomhetskart for steinsprang NVE Aktsomhetskart for jord- og flomskred NVE Aktsomhetskart for kvikkleire og marin leire
Flom	NVE Aktsomhetskart for flom
Byggegrunn	NGU Løsmassekart
Radon	NGU Aktsomhetskart for radon
Brannsikkerhet	DSB kart
Trafikksikkerhet	Statens vegvesens vegkart

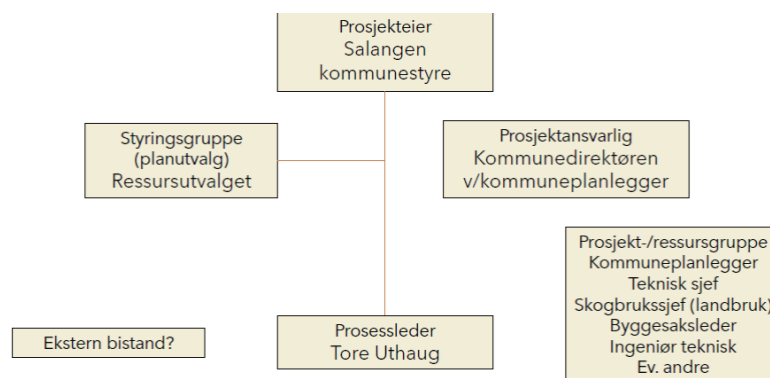
9. Medvirkning, organisering og framdrift

9.1. Organisering

Prosjekteier er bestiller av oppdraget og vedtar planen. Styringsgruppe som er Ressursutvalget, gir føring og fortløpende avklaringer i arbeidet med planprogrammet og behandler dette. Bidrar også til fortløpende avklaringer og retning i arbeidet med planforslaget. Prosjektansvarlig er kommunedirektør, representert ved kommune- og samfunnsplanlegger i det løpende arbeidet. Prosjektansvarlig skal sørge for at prosjektet har nødvendige ressurser. Prosessleder har ansvaret for at planprosess gjennomføres iht. krav i plan og bygningsloven og framdriftsplan samt at plandokumenter leveres innenfor frist.

Prosjektgruppe består av fagressurser i kommunen. Fagressurser bidrar med sitt fagfelt i planarbeidet og den generelle diskusjonen.

Fig. 1: Organisering av arbeidet med KPA

9.2. Plan for medvirkning

Plan- og bygningsloven forutsetter at alle kommunale planprosesser skal være åpne, forutsigbare og legge til rette for medvirkning. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, spesielt barn og unge.

Medvirkningsprosessen er forutsatt i perioden november 24 til mars 25, hvor det legges opp til bred medvirkning av innbyggere, næringsliv og organisasjoner. Det vil skje gjennom åpne møter, åpent kontor og digitale innspillsløsning.

Tabell 3: Opplegg for medvirkning

MÅLGRUPPER	TIDSPUNKT	
Innbyggere og samfunnsaktører		
Folkemøte(r)	Vår 2025	
Møte med eldrerådet	Høst 2024	Vår 2025
Møte med ungdomsråd	Høst 2024	Vår 2025
Møte med rådet for personer med nedsatt funksjonsevne	Høst 2024	Vår 2025
Møter med næringsaktører	Vår 2025	
Møter med lag/foreninger/organisasjoner	Vår 2025	
Konsultasjon		
Gielas reinbeitedistrikt		
Hjerttind reinbeitedistrikt		
Statlige etater og regionale myndigheter		
Planforum I	26.09.2024	
Planforum II	Vår 2025	
Politisk forankring		
Orientering i kommunestyret	Regelmessig	
Arbeidsverksted i kommunestyret	Vår 2025	
Ressursutvalget	Regelmessig	

Digitale innspill	Vår 2025
Åpne kontordager	
TK-bygget, teknisk enhet.	Vår 2025

9.3. Vurdering av arealinnspill

Innkomne arealinnspill vil bli vurdert opp mot kommunens planer, bærekraftsmålene og andre føringer. Innspillene som ikke er i tråd med disse foreslås avvist, og fremmes en egen politisk sak med begrunnelsen for dette. Arealinnspillene som legger til rette for nye utbyggingsområder eller fører til vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder vil bli konsekvensutredet, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 6. Kommunen kan foreslå endringer i innkomne arealinnspill. Dette skjer i dialog med grunneier/forslagsstiller.

9.4. Bearbeiding av planforslag og politisk sluttbehandling

Alle merknader til planforslaget vurderes. Merknader med forslag til endringer, og evt. merknader og innsigelser fra statlige myndigheter vil kunne gi behov for endringer i planforslaget. Dersom det blir store endringer kan det bli aktuelt med nytt offentlig ettersyn eller begrenset høring. Til slutt sendes forslaget til sluttbehandling i kommunestyret. Kommunestyrets vedtak om kommuneplan kan ikke påklages, jfr. Plan- og bygningsloven (PBL) §11-15.

9.5. Framdrift

Fremdriftsplanen for kommuneplanens arealdel er satt opp med en forholdsvis stram tidsplan. Det kan bli endringer underveis dersom det er forhold som krever med tid.

Tabell 4: Fremdriftsplan

Tid	Prosess
12. september 2024	Behandling av høringsutkast planprogram - KS
13.09 – 28.10. 2024	Offentlig ettersyn planprogram og varsel om oppstart
10. desember 2024	Behandling av planprogram - KS
Des. 24 – mars 25	Medvirkning og politisk forankring
Des. 24 – mai 25	Utarbeide kunnskapsgrunnlag, inkl. ROS og konsekvensutredninger. Utarbeide plandokumenter.
Juni 25	Behandling av høringsutkast - KS
Juni – august 25	Offentlig ettersyn - planforslag
August – november 25	Merknadsbehandling. Justering av planforslag
Desember 25	Behandling av planen - KS